

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การศึกษานี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย : ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนสองเหนือ เทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยผู้ศึกษาขอเสนอผลการศึกษาดังต่อไปนี้

1. ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง
2. การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย
3. ผลกระทบของการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย
4. ข้อเสนอแนะของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย

ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

จากการวิเคราะห์ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง ประชาชนในชุมชนสองเหนือ เทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำนวน 176 คน ดังแสดงในตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของลักษณะทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
1. เพศ		
1.1 ชาย	42	23.86
1.2 หญิง	134	76.14
รวม	176	100.00
2. อายุ		
2.1 ต่ำกว่า 18 ปี	6	3.41
2.2 18 – 35 ปี	24	13.64
2.3 36 – 55 ปี	101	57.38
2.4 55 ปีขึ้นไป	45	25.57
รวม	176	100.00

ลักษณะทั่วไป	จำนวน (คน)	ร้อยละ
3. อาชีพ		
3.1 ข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ	3	1.70
3.2 ค้าขาย	28	15.91
3.3 เกษตรกรรม (ทำนา ทำไร่ เลี้ยงสัตว์ ประมง ฯลฯ)	110	62.50
3.4 อื่น ๆ	35	19.89
รวม	176	100.00
4. สถานภาพในชุมชน		
4.1 คณะกรรมการกองทุนขยะ	11	6.25
4.2 สมาชิกกองทุนขยะ	165	93.75
รวม	176	100.00

จากตารางที่ 2 พบว่า ประชาชนที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 76.14 และเพศชาย คิดเป็นร้อยละ 23.86

อายุ ส่วนใหญ่ประชาชนมีอายุระหว่าง 36-55 ปี คิดเป็นร้อยละ 57.38 รองลงมาคือ อายุ 55 ปีขึ้นไป คิดเป็นร้อยละ 25.57 และน้อยที่สุดคือ มีอายุต่ำกว่า 18 ปี คิดเป็นร้อยละ 3.41

อาชีพ ส่วนใหญ่ประชาชนมีอาชีพเกษตรกรรม คิดเป็นร้อยละ 62.50 รองลงมาคือ อาชีพอื่น ๆ คิดเป็นร้อยละ 19.89 และน้อยที่สุดคือ อาชีพข้าราชการ/รัฐวิสาหกิจ คิดเป็นร้อยละ 1.70

สถานภาพในชุมชน ส่วนใหญ่ประชาชนเป็นสมาชิกกองทุนขยะ คิดเป็นร้อยละ 93.75 รองลงมาคือ ประชาชนเป็นคณะกรรมการกองทุนขยะ คิดเป็นร้อยละ 6.25

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย

ผู้ศึกษาได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย : ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนสองเหนือ เทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โครงการผ้าป่ารีไซเคิล โครงการขยะแลกไข่ โครงการผ้าป่ารีไซเคิล และโครงการธนาคารขยะ ผลการวิเคราะห์ใช้ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยแบ่งผลการวิเคราะห์ได้ดังนี้

1. วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย : ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนสองเหนือ เทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม และจำแนกเป็นรายด้าน

2. วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย : ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนสองเหนือ เทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำแนกเป็นรายข้อของแต่ละด้าน

1. วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย : ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนสองเหนือ เทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวม และจำแนกเป็นรายด้าน

ตารางที่ 3 ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย : ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนสองเหนือ เทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมและจำแนกเป็นรายด้าน

การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย	ร้อยละของระดับการมีส่วนร่วม					\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน	3.41	38.07	35.23	23.30	0.00	3.22	0.89	ปานกลาง
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม	5.68	23.30	44.89	23.86	2.27	3.16	1.03	ปานกลาง
3. ด้านการมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย	9.09	68.18	19.89	2.84	0.00	3.84	0.62	มาก
4. ด้านการมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์จากขยะมูลฝอย	5.68	63.07	26.70	4.55	0.00	3.79	0.70	มาก

การมีส่วนร่วมของ ประชาชนในการจัดการ ขยะมูลฝอย	ร้อยละของระดับการมีส่วนร่วม					\bar{X}	S.D.	ระดับ การมี ส่วนร่วม
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
5. ด้านการติดตามและ ประเมินผล	5.68	25.00	45.45	15.91	7.95	3.06	1.01	ปาน กลาง
						3.41	0.85	ปานกลาง

จากตารางที่ 3 พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย : ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนสองเหนือ เทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.41$) เมื่อจำแนกเป็นรายด้าน พบว่า ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับมาก 2 ด้าน โดยเรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์ ($\bar{X} = 3.84$) และด้านการมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์ ($\bar{X} = 3.79$) และประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับปานกลาง 3 ด้าน โดยเรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน ($\bar{X} = 3.22$) ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม ($\bar{X} = 3.16$) และด้านการติดตามและประเมินผล ($\bar{X} = 3.06$)

2. วิเคราะห์ระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย : ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนสองเหนือ เทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม จำแนกเป็นรายข้อของแต่ละด้าน

2.1 ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน

ตารางที่ 4 ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย : ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนสองเหนือ เทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน โดยรวมและจำแนกเป็นรายข้อ

ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน	ร้อยละของระดับการมีส่วนร่วม					\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. ร่วมประชุมเพื่อกำหนดวัน เวลา และสถานที่จัดกิจกรรม	11.93	36.36	35.23	16.48	0.00	3.44	0.90	ปานกลาง
2. ร่วมวางแผนในการจัดตั้งคณะทำงาน	7.39	34.66	40.34	14.77	2.84	3.29	0.91	ปานกลาง
3. ร่วมวางแผนในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการดำเนินกิจกรรม	4.55	35.23	36.93	15.91	7.39	3.14	0.99	ปานกลาง
4. ร่วมแสดงความคิดเห็นหรือให้ข้อเสนอแนะในที่ประชุม ในการดำเนินกิจกรรม	3.41	26.70	59.09	10.23	0.57	3.22	0.69	ปานกลาง
5. ร่วมกำหนดวิธีการติดตามและประเมินผล ในการดำเนินกิจกรรม	7.39	18.75	47.16	22.73	3.98	3.03	0.93	ปานกลาง
						3.22	0.88	ปานกลาง

จากตารางที่ 4 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย : ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนสองเหนือ เทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการวางแผน โดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.22$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า การมีส่วน

ร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ร่วมประชุมเพื่อกำหนด วัน เวลา และสถานที่จัดกิจกรรม ($\bar{X} = 3.44$) ร่วมวางแผนในการจัดตั้งคณะทำงาน ($\bar{X} = 3.29$) ร่วมแสดงความคิดเห็นหรือให้ข้อเสนอแนะในที่ประชุมในการดำเนินกิจกรรม ($\bar{X} = 3.22$) ร่วมกำหนดวิธีการติดตามและประเมินผลในการดำเนินกิจกรรม ($\bar{X} = 3.03$) และร่วมวางแผนในการใช้วัสดุ อุปกรณ์ในการดำเนินกิจกรรม ($\bar{X} = 3.14$)

2.2 ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม

ตารางที่ 5 ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย : ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนสองเหนือ เทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม โดยรวมและจำแนกเป็นรายข้อ

ด้านการมีส่วนร่วมในการดำเนินกิจกรรม	ร้อยละของระดับการมีส่วนร่วม					\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. ร่วมประชาสัมพันธ์เพื่อชี้แจงวิธีทำกิจกรรม เช่น การประชุมสมาชิกในชุมชน เพื่อแจ้งกิจกรรม	9.66	36.93	47.16	5.68	0.57	3.49	0.77	ปานกลาง
2. ร่วมประสานงานกับร้านรับซื้อของเก่าในการดำเนินกิจกรรม	9.66	36.36	27.27	5.68	21.02	3.08	1.28	ปานกลาง
3. มีส่วนร่วมในการคัดแยกประเภทของขยะมูลฝอย	6.82	35.23	32.39	22.73	2.84	3.20	0.96	ปานกลาง
4. มีส่วนร่วมในการรับผิดชอบและจัดสรรเงินให้แก่สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการ	2.27	27.27	42.61	9.66	18.18	2.86	1.08	ปานกลาง
						3.16	1.03	ปานกลาง

จากตารางที่ 5 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย : ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนสองเหนือ เทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมใน

การดำเนินกิจกรรมโดยรวมอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 3.16$) เมื่อจำแนกเป็นรายข้อ พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยอยู่ในระดับปานกลางทุกข้อ โดยเรียงตามลำดับจากค่าเฉลี่ยมากไปน้อย คือ ร่วมประชาสัมพันธ์เพื่อชี้แจงวิธีทำกิจกรรม เช่น การประชุมสมาชิกในชุมชนเพื่อแจ้งกิจกรรม ($\bar{X} = 3.49$) มีส่วนร่วมในการคัดแยกประเภทของขยะมูลฝอย ($\bar{X} = 3.20$) ร่วมประสานงานกับร้านรับซื้อของเก่าในการดำเนินกิจกรรม ($\bar{X} = 3.08$) และมีส่วนร่วมในการรับผิดชอบและจัดสรรเงิน ให้แก่สมาชิกที่เข้าร่วมโครงการ ($\bar{X} = 2.86$)

2.3 ด้านการมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์

ตารางที่ 6 ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย : ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนสองเหนือ เทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย โดยรวมและจำแนกเป็นรายข้อ

ด้านการมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์	ร้อยละของระดับการมีส่วนร่วม					\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
นำเอากิจกรรม โครงการ ต่าง ๆ มาใช้ในการจัดการขยะมูลฝอยภายในชุมชน	9.09	68.18	19.89	2.84	0.00	3.84	0.62	มาก
						3.84	0.62	มาก

จากตารางที่ 6 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย : ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนสองเหนือ เทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการใช้ประโยชน์จากขยะมูลฝอย โดยรวมและจำแนกเป็นรายข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.84$) คือนำเอากิจกรรมฝ่าปารีไซเคิลมาใช้ในการจัดการขยะมูลฝอยภายในชุมชน ($\bar{X} = 3.84$)

2.4 ด้านการมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์จากขยะมูลฝอย

ตารางที่ 7 ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย : ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนสองเหนือ เทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์จากขยะมูลฝอย โดยรวมและจำแนกเป็นรายชื่อ

ด้านการมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์	ร้อยละของระดับการมีส่วนร่วม					\bar{X}	S.D.	ระดับการมีส่วนร่วม
	มากที่สุด	มาก	ปานกลาง	น้อย	น้อยที่สุด			
1. มีเงินออมจากการเข้าร่วมโครงการ	13.64	50.00	34.09	2.27	0.00	3.75	0.71	มาก
2. ได้รับการดูแลด้านสวัสดิการจากการเป็นเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการกองทุนขยะหรือสมาชิกกองทุนขยะ	7.39	72.73	17.05	2.84	0.00	3.85	0.58	มาก
3. ชุมชนของท่านมีสภาพแวดล้อมที่ดี จากการเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมการจัดการขยะมูลฝอย	15.91	58.52	22.16	3.41	0.00	3.87	0.71	มาก
4. ประชาชนในชุมชนเกิดความรัก ความสามัคคี จากการเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมการจัดการขยะมูลฝอย	14.20	48.86	4.55	4.55	1.14	3.70	0.81	มาก
						3.79	0.70	มาก

จากตารางที่ 7 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย : ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนสองเหนือ เทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านการมีส่วนร่วมในการได้รับประโยชน์จากขยะมูลฝอย โดยรวมและจำแนกเป็นรายชื่ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.79$) คือ ทำให้การเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมการจัดการขยะมูลฝอยชุมชนของท่านมีสภาพแวดล้อมที่ดี

($\bar{X} = 3.87$) จาก ได้รับการดูแลด้านสวัสดิการจากการเข้าร่วมเป็นคณะกรรมการกองทุนขยะหรือสมาชิกกองทุนขยะ ($\bar{X} = 3.85$) มีเงินออมจากการเข้าร่วมโครงการ ($\bar{X} = 3.75$) และประชาชนในชุมชนเกิดความรัก ความสามัคคี จากการเข้าร่วมดำเนินกิจกรรมการจัดการขยะมูลฝอย ($\bar{X} = 3.70$)

2.5 ด้านการติดตามและประเมินผล

ตารางที่ 8 ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย : ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนสองเหนือ เทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านการติดตามและประเมินผล โดยรวมและจำแนกเป็นรายข้อ

ด้านการติดตาม และประเมินผล	ร้อยละของระดับการมีส่วนร่วม					\bar{X}	S.D.	ระดับ การมี ส่วนร่วม
	มากที่สุด	มาก	ปาน กลาง	น้อย	น้อย ที่สุด			
1. ร่วมติดตามหรือ ตรวจสอบการทำงาน ของคณะกรรมการ กองทุนขยะ	10.80	23.86	40.91	15.34	9.09	3.12	1.09	ปาน กลาง
2. ร่วมดูแลผลประโยชน์ ของสมาชิกกองทุนขยะ ในชุมชน	7.95	19.32	48.30	19.89	4.55	3.06	0.95	ปาน กลาง
3. เข้าร่วมประเมินผล การดำเนินกิจกรรมการ จัดการขยะมูลฝอย ภายในชุมชน	3.98	26.14	47.16	10.80	11.93	2.99	1.01	ปาน กลาง
						3.06	1.01	ปาน กลาง

จากตารางที่ 8 การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย : ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนสองเหนือ เทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม ด้านการติดตามและประเมินผล โดยรวมและจำแนกเป็นรายข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.06$) คือ ร่วมติดตามหรือตรวจสอบการทำงานของคณะกรรมการกองทุนขยะ ($\bar{X} = 3.12$) ร่วมดูแลผลประโยชน์ของสมาชิก

กองทุนขยะในชุมชน ($\bar{X} = 3.06$) และเข้าร่วมประเมินผลการดำเนินงานกิจกรรมการจัดการขยะมูลฝอย
ภายในชุมชน ($\bar{X} = 2.99$)

ผลของการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอย

ผู้ศึกษาได้เก็บรวบรวมข้อมูลผลกระทบของการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยใน
โครงการต่าง ๆ โดยใช้แบบสอบถามปลายเปิด สรุปผลการศึกษาได้ดังนี้

1. ผลของการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยตามโครงการผ้าป่ารีไซเคิล พบว่า
ชุมชนเกิดความรัก ความสามัคคีกันมากยิ่งขึ้น ขยะภายในชุมชนลดลงและได้รับทุนจาก โครงการ
ผ้าป่ารีไซเคิล ทำให้คนในบ้านรู้จักการเก็บขยะและการจัดการขยะ เกิดภาวะสิ่งแวดล้อมภายใน
ชุมชนดีขึ้น ชุมชนสะอาดขึ้น และประชาชนในชุมชนรู้คุณค่าของขยะ โดยการนำขยะกลับมาใช้
ใหม่มากยิ่งขึ้น

2. ผลของการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยตามโครงการขยะแลกไข่ พบว่า
ประชาชนภายในชุมชนเกิดความสนใจและเข้าร่วม โครงการเพื่อเก็บขยะไปแลกไข่ ประชาชนมีใจ
กินโดยไม่ต้องไปซื้อไข่ในราคาแพง ทำให้ขยะในบ้านและชุมชนมีปริมาณลดลง สิ่งแวดล้อมใน
ชุมชนดีขึ้น ประชาชนมีรายได้เพิ่มขึ้นจากการเก็บขยะไปขายและแลกไข่ ประชาชนเกิดความสามัคคี
กันภายในชุมชน และสมาชิก ประชาชนในชุมชนรู้คุณค่าของขยะ

3. ผลของการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยตามโครงการธนาคารขยะ พบว่า ทำ
ให้ขยะในชุมชนมีปริมาณลดลง ประชาชนภายในชุมชนรู้คุณค่าของขยะสามารถเปลี่ยนขยะเป็นเงิน
ออมเพื่อฝากไว้กับธนาคารขยะได้ ประชาชนเกิดความสะดวกในการนำขยะไปขาย

4. ผลของการมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยตามโครงการตลาดนัดรีไซเคิล พบว่า
การจัดตลาดนัดรีไซเคิลสามารถคืนกำไรให้แก่สมาชิกได้ ทำให้ขยะในชุมชนมีปริมาณลดลง
สามารถประเมินผลการรับซื้อขยะได้ว่ามีปริมาณที่เพิ่มขึ้นหรือลดลงในแต่ละเดือน หากต้องรอวันที่มี
ตลาดนัดรีไซเคิลจะทำให้ขยะตกค้างอยู่ในบ้านหลายวัน ขยะที่ลดลงจะเป็นเฉพาะขยะที่ขายได้แต่
ขยะที่ขายไม่ได้จะไม่ลดลง และสถานที่เก็บขยะไม่พอเพียงต่อขยะที่นำไปขาย

ข้อเสนอแนะของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย

ตารางที่ 9 จำนวนความถี่ของข้อเสนอแนะของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอยในชุมชนสอง
เหนือ เทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม

ข้อเสนอแนะของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย	จำนวนความถี่
โครงการผ้าป่ารีไซเคิล	
1. ควรจัดกิจกรรมเพื่อดึงดูดความสนใจของคนในชุมชนให้รู้จักคุณค่าของขยะให้มากขึ้น	40
2. ควรจัดให้มีโครงการผ้าป่ารีไซเคิลอย่างต่อเนื่องทุกปีเพื่อเกิดความสามัคคีในชุมชน	35
3. ควรมีการจัดกิจกรรมทุกเดือนเพื่อให้ขยะในชุมชนมีปริมาณที่ลดน้อยลงและมีเงินทุนหมุนเวียน	28
โครงการขยะแลกไข่	
1. ควรมีขยะแลกของอย่างอื่นสลับกันไปอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง	58
2. ควรมีหน่วยงานต่าง ๆ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาสนับสนุนเป็นเงินทุนแทนสนับสนุนเป็นไข่	45
3. ควรเพิ่มจำนวนสมาชิกเข้าร่วมโครงการ	15
โครงการธนาคารขยะ	
1. ควรมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาสนับสนุน ดูแลโครงการ	55
2. ควรมีโครงการธนาคารขยะในทุกชุมชน	32
3. ควรมีการฝึกอบรมและศึกษาดูงานที่จังหวัดอื่น เพื่อนำมาพัฒนาโครงการภายในชุมชนต่อไป	30
4. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดสวัสดิการให้กับสมาชิกเพิ่มขึ้น	25
โครงการตลาดนัดรีไซเคิล	
1. ควรมีโครงการตลาดรีไซเคิลทุกชุมชนเพื่อลดปริมาณขยะในชุมชน	43
2. ควรมีตลาดนัดรีไซเคิลอย่างน้อยเดือนละ 1-3 ครั้ง	40
3. ควรจัดพื้นที่ตลาดนัดรีไซเคิลที่เหมาะสมกว่านี้	37
4. ควรมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาดูแลเรื่องของสถานที่เก็บขยะ	24
5. ในวันที่เปิดตลาดแต่ละเดือนควรมีดนตรีเพื่อความสนุกสนาน คึกคักของตลาด ซึ่งสามารถช่วยประชาสัมพันธ์ตลาดและเรียกร้องความสนใจของประชาชนในชุมชนได้	13

จากตารางที่ 9 พบว่า การมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดการขยะมูลฝอย : ศึกษาเฉพาะกรณีชุมชนสองเหนือ เทศบาลเมืองมหาสารคาม อำเภอเมือง จังหวัดมหาสารคาม มีข้อเสนอแนะในการจัดการขยะมูลฝอยตามโครงการต่าง ๆ ดังนี้ โครงการที่ 1 โครงการผ้าป่ารีไซเคิล ควรจัดกิจกรรมเพื่อดึงดูดความสนใจของคนในชุมชนให้รู้คุณค่าของขยะให้มากขึ้น ควรจัดให้มีโครงการผ้าป่ารีไซเคิลอย่างต่อเนื่องทุกปีเพื่อเกิดความสามัคคีในชุมชน และควรมีการจัดกิจกรรมทุกเดือนเพื่อให้ขยะในชุมชนมีปริมาณที่ลดน้อยลงและมีเงินทุนหมุนเวียน โครงการที่ 2 โครงการขยะแลกไข่ ควรมีขยะแลกของอย่างอื่นสลับกันไปอย่างน้อยเดือนละ 1 ครั้ง ควรมีหน่วยงานต่าง ๆ หรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาสนับสนุนเป็นเงินทุนแทนสนับสนุนเป็นไข่ และควรเพิ่มจำนวนสมาชิกเข้าร่วมโครงการ โครงการที่ 3 โครงการธนาคารขยะ ควรมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องมาสนับสนุน ดูแลโครงการ ควรมีโครงการธนาคารขยะในทุกชุมชน ควรมีการฝึกอบรมและศึกษาดูงานที่จังหวัดอื่น เพื่อนำมาพัฒนาโครงการภายในชุมชนต่อไป และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควรจัดสวัสดิการให้กับสมาชิกเพิ่มขึ้น โครงการที่ 4 โครงการตลาดนัดรีไซเคิล ควรมีโครงการตลาดรีไซเคิลทุกชุมชนเพื่อลดปริมาณขยะในชุมชน ควรมีตลาดนัดรีไซเคิลอย่างน้อยเดือนละ 1-3 ครั้ง ควรจัดพื้นที่ตลาดนัดรีไซเคิลที่เหมาะสมกว่านี้ ควรมีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาดูแลเรื่องของสถานที่เก็บขยะ และในวันเปิดตลาดแต่ละเดือนควรมีดนตรีเพื่อความสนุกสนาน ก็คือกิจกรรมของตลาดซึ่งสามารถช่วยประชาสัมพันธ์ตลาดและเรียกร้องความสนใจของประชาชนในชุมชนได้